

Begroting 2019 Keuzes maken en creatieve oplossingen voor een sterk en duurzaam Voorschoten

Voorschoten is een bruisend, groen en ondernemend dorp, met ruimte voor alle generaties. Het diverse aanbod van goede voorzieningen willen we behouden, maar dat kan alleen als we ze toekomstbestendig en betaalbaar organiseren. We willen ook dat Voorschoten een bestuurlijk zelfstandig dorp blijft, zodat we zelf (mede)regie voeren.

De begroting van Voorschoten is tot en met het jaar 2022 structureel sluitend. Onze financiële middelen zijn echter wel beperkt waardoor we voor de uitvoering van de ambities in het coalitieakkoord Duurzaam Vooruitstrevend genoodzaakt zijn om anders te denken en creatieve keuzes te maken.

De periode waarin Voorschoten onder financieel toezicht heeft gestaan van de provincie is achter de rug. Voorschoten heeft wel een groot aantal maatschappelijk en financiële uitdagingen die ze in de komende jaren moet adresseren. We werken aan een uitvoeringsprogramma van het coalitieprogramma met een bijbehorende planning. De begroting 2019 is daarom een belangrijke stap op weg naar het sterker en duurzamer maken van Voorschoten in de komende jaren. Dit college van burgemeester en wethouders wil samen met de gemeenteraad daarom de gemeentelijke financiën structureel op orde houden.

Maatschappelijke uitdagingen

Als Voorschoten staan we voor een serie van maatschappelijke uitdagingen waarvan een groot aantal verder gaan dan onze gemeentegrens. Zo willen we meer betaalbare woningen voor starters en senioren om zo de doorstroom op de woningmarkt te bevorderen. We willen geen verdere bebouwing van het groene buitengebied dan nu is afgesproken. De slappe bodem in wijken zorgt voor stijgende kosten voor riool en openbare weg. We hebben te maken met stijgend gebruik van diensten rondom Jeugd, Zorg en Participatie. Ook moeten we in de komende periode aan de slag met de uitkomsten van de 'Taskforce Zwembad' en zal met de verhuizing van het cultureel centrum naar de bibliotheek worden gestart.

Toekomstbestendige voorzieningen

Een bruisend Voorschoten vraagt om een bruisende economie en toekomstbestendige voorzieningen. Zo brengen we het cultureel centrum in één locatie met de bibliotheek. We streven naar een energieneutraal Voorschoten 2030 en we willen kwalitatief goede en betaalbare zorg voor onze inwoners. We willen goede OV-verbindingen naar belangrijke kernvoorzieningen binnen en buiten Voorschoten. Zwemmen in Voorschoten moet in de toekomst ook mogelijk zijn. En onze bestuurlijke zelfstandigheid als gemeente is van belang zodat we de regie houden over de inrichting van ons dorp en het aanbod van voorzieningen.

Samenwerken in de Leidse regio

Dit doen we door gericht en intensiever samen te werken met onze partners in de Leidse regio op het gebied van zorg, economie en bereikbaarheid. En Voorschoten zal als deelnemer aan de energietransitie binnen Holland Rijnland de overgang meemaken naar duurzame energie.

Slimme oplossingen en creativiteit

Deze ambities zijn ook met elkaar verbonden. Het combineren van een bibliotheek en een cultureel centrum vraagt om een investering. Nieuwe woningen leveren geld op, maar die zijn niet vandaag of morgen gebouwd. Slimme oplossingen vragen dus niet alleen om creativiteit, maar ook om zorgvuldigheid. Door een goede samenwerking tussen inwoners, ondernemers en de gemeente wordt dit mogelijk.

Wettelijke taken voor de gemeente

De Rijksoverheid legt steeds meer nieuwe wettelijke taken op het bord van gemeenten, zoals de Omgevingswet. Een andere onzekerheid die gepaard gaat met financiële consequenties vormt de verzakkingsproblematiek. Er zijn delen van Voorschoten, zoals de Vlietwijk, waar de veenbodem relatief snel verzakt. Dat kan veel extra kosten met zich mee brengen in de vervanging van bijvoorbeeld wegen en de onderliggende riolering.

Samenwerken in de regio

We willen meer gaan samenwerken met onze inwoners maar ook in de regio. Waar voorheen de samenwerking van de gemeente Voorschoten in de regio versnipperd was kiest het nieuwe college voor het verder vormgeven van hechtere samenwerking, op basis van inhoud, in de Leidse regio; dit zijn de gemeenten Oegstgeest, Zoeterwoude, Leiderdorp en Leiden.

Verduurzaming

Het nieuwe college is voor verduurzaming en het sociaal houden van het (lokale) leefklimaat en wil zich goed voorbereiden op de toekomst. Hierin willen we steeds meer een beroep doen op zon- en windenergie. Dit vraagt om een duidelijke visie, geduld en het vermogen om met elkaar samen te werken. Op dit moment wordt er nog gewerkt aan het uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord waarin het streven naar energie-neutraliteit een belangrijke plaats inneemt.

Balans inkomsten en uitgaven

Het college wil de balans tussen inkomsten en uitgaven behouden. We kiezen daarom, zoals ook in het coalitieakkoord verwoord, voor een strakke begrotingsdiscipline, waarbij onder meer de verhouding tussen baten en lasten centraal staat en actief wordt gewerkt aan schuldenreductie. Ook versterken we de grip

op financiële risico's. Voor ambitieuze projecten zoeken we dekking door middel van alternatieve kostendragers.

In de komende periode zullen er meer nieuwe taken van de Rijksoverheid bij de gemeente komen te liggen. Onder andere de taken in het kader van de Omgevingswet en het Interbestuurlijk Programma (IBP). Ook hier zullen keuzes en financiële creativiteit nodig zijn.

Omgevingswet

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Centraal in de wet staat de zorg voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. De Omgevingswet wil nieuwe, duurzame ontwikkelingen in de samenleving mogelijk maken en wettelijk ondersteunen. Daartoe is een integrale benadering, waarin de diverse belangen in onderlinge samenhang worden beschouwd, essentieel. Deze integrale aanpak komt sterk naar voren in de Omgevingswet, bijvoorbeeld bij de omgevingsvisie en bij het gemeentelijke omgevingsplan. Dit plan omvat niet alleen het huidige bestemmingsplan, maar ook alle verordeningen die betrekking hebben op de leefomgeving. Straks komen alle relevante factoren in het omgevingsplan samen: ruimtelijke ordening, milieu, verkeer en vervoer, water, bouwen, natuur en cultureel erfgoed.

In 2019 starten we bijvoorbeeld met het opstellen van een Omgevingsvisie, waarbij we gaan voor een zo breed mogelijk gedragen Omgevingsvisie. En we willen leren van pilots in ons dorp zoals het project Segaar. We realiseren dat in het traject om te komen tot een Omgevingsvisie onderwerpen als participatie, gezondheid en veiligheid ook belangrijk zijn. Tevens volgen we de ontwikkelingen rondom het digitale loket voor vergunningsaanvragen en een openbare, digitale databank van onze leefomgeving.

Interbestuurlijk Programma (IBP)

Nederland staat de komende tijd voor enorme uitdagingen, zoals de transitie naar duurzame energie, het tegengaan van eenzaamheid en het terugdringen van het aantal mensen met problematische schulden. Deze opgaven beperken zich niet tot de grenzen van een gemeente of regio. Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen hebben daarom afgesproken om samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Dit betekent dat ook de gemeente Voorschoten toegerust moet zijn voor het oppakken van deze taken.

Een bruisende economie

Een bruisend Voorschoten vraagt om een bruisende economie. Bedrijven zorgen voor werk, winkels zijn een belangrijke en bereikbare voorziening en veel ondernemers sponsoren verenigingen en activiteiten. En elke Voorschotenaar die in het eigen dorp kan werken, vermindert de verkeersdruk. Daarom willen we werken aan

een gezond vestigingsklimaat, meer ruimte voor ZZP'ers in nieuwbouw, een flexibele invulling van ruimte op bedrijventerreinen en minder beperkende en eenvoudiger regelgeving. Tegelijkertijd willen we dat de Voorschotense economie klaar is voor de toekomst. Daarom zetten we in op ontwikkelingen zoals thuiswerken, verduurzaming van bedrijfspanden, toerisme en zorg economie en een sterk centrum.

Groen blijft groen

Nieuwe woningen willen we bouwen op plekken waar al gebouwd is. Rondom het dorpscentrum, de huidige plek van het Cultureel Centrum en de Moeder Godskerk zijn voorbeelden daarvan.

Verdere bebouwing van ons groene buitengebied en het groen in ons dorp staan we niet toe maar bestuurlijk gemaakte afspraken over nieuwbouw respecteren we met oog voor cultuur, landschap en biodiversiteit.

Duurzaamheid en innovatie

We streven naar een energieneutraal Voorschoten in 2030. Dat betekent dat de gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven en dat we inwoners en ondernemers willen stimuleren om hun eigen woning en/of bedrijfspand te verduurzamen. Dat doen we onder meer door middel van wijkambassadeurs en kennisuitwisseling. Ook willen we investeren in het aanjagen van verduurzaming. Dat doen we in regionaal verband en in samenwerking met lokale ondernemers en private investeerders. Daartoe onderzoeken we ook de mogelijkheid van een duurzaamheidsfonds en bieden we ondersteuning aan lokale energicoöperaties. Ook willen we in 2019 een nieuw milieubeleidsplan aanleveren, waarin dit streven is verwoord.

Goede zorg en een vitale, toegankelijke samenleving

De samenleving vergrijsst en steeds meer inwoners doen een beroep op zorg. Om de zorg kwalitatief sterk en betaalbaar te houden, gaan we meer inzetten op het vroeg signaleren en het snel oplossen van problemen, zodat we later kostbare zorgtrajecten kunnen voorkomen. We willen een gezonde levensstijl promoten en het gebruik van de fiets stimuleren, zodat mensen langer vitaal blijven. In de inrichting van de openbare ruimte houden we er rekening mee dat steeds meer mensen afhankelijk zijn van rollators of scootmobielen. De verwijzing naar parkeergelegenheden in het centrum gaan we verbeteren zodat het gemakkelijker wordt een parkeerplek te vinden.

Betere bereikbaarheid

Voorschoten moet goed bereikbaar zijn. We verstevigen de lobby voor een goede aanpak van de doorstroming van het verkeer richting de A4.

Het netwerk voor openbaar vervoer in de regio moet meer worden ingericht op het verbinden van belangrijke kernvoorzieningen, zoals winkelcentra, ziekenhuizen en scholen.

Meer woningen voor starters en senioren

De woningmarkt in Voorschoten zit op slot. Ouderen wonen langer in het huis waar ze hun kinderen hebben grootgebracht, omdat er in Voorschoten nauwelijks aanbod is van geschikte seniorenwoningen. Voor starters en jonge gezinnen is er een te klein aanbod van betaalbare woningen. Wij willen daarom meer betaalbare woningen bouwen voor starters en senioren, zodat we meer ruimte creëren voor doorstroming op de woningmarkt. De twee woningcorporaties zijn belangrijke samenwerkingspartners in het realiseren van onze maatschappelijke doelen. Op deze wijze zorgen we ervoor dat Voorschoten een dorp blijft waar alle generaties kunnen wonen. Daarom komt de gemeente dan ook met een geactualiseerde Woonvisie 2019.

Stijgende kosten jeugd, zorg en participatie

Voorschoten heeft te maken met stijgende kosten voor Jeugd, Zorg en Participatie. Oorzaken hiervoor zijn een toename van het aantal personen dat gebruik maakt van deze voorzieningen, de grotere vraag naar complexe zorg en de jaarlijkse stijging van het kostenniveau zelf. We zetten in op innovatie en preventie maar de autonome structurele stijging van kosten blijft wel een aandachtspunt.

Tot slot

De begroting 2019 is structureel en reëel sluitend, ook rekening houdend met de eisen van de provincie. Voor 2019 is sprake van een klein overschot, dat de komende jaren fors zal toenemen. Dit is mogelijk gemaakt door forse bezuinigingen en lastenverzwaringen waarvoor het fundament is gelegd in de begroting 2018. Dit college bouwt op dat fundament voort.

In de begroting is een begin gemaakt met het realiseren van de ambities uit het coalitieakkoord, zoals uit de financiële samenvatting en de programmatoelichtingen blijkt. In het uitvoeringsprogramma zal worden aangegeven welke besluiten en nota's wanneer in de komende jaren te verwachten zijn, en wat de afwegingen zijn die dan in het kader van de begroting gemaakt moeten worden. De begroting biedt daarvoor ook ruimte, omdat

vanaf 2020 een stevig overschot is gecreëerd. Bij de aanwending daarvan moet een goede balans gevonden worden tussen aflossing van schulden en investeringen in voorzieningen.

Ook moet rekening gehouden worden met onzekerheden en risico's zoals elders in deze begroting is toegelicht. Het is van belang om binnen de spelregels van goed en behoedzaam financieel beheer vorm te geven aan alle ambities en in te spelen op risico's en onzekerheden. Zo

dragen wij bij aan herstel van vertrouwen van inwoners in het bestuur van Voorschoten.

Met de begroting 2019 maakt het college de keuze voor een sterk en duurzaam Voorschoten en vormt dit de financiële en beleidsmatige basis voor het meerjarige uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord 2018 – 2022.

Kijk voor meer informatie en achtergronden op www.voorschoten.nl/begroting.

In het Interbestuurlijke Programma (IBP) wordt samengewerkt aan deze opgaven en wordt uitvoering gegeven aan deze afspraken uit het regeerakkoord. Deze afspraken hebben betrekking op:

1. Samen aan de slag voor het klimaat, door onder meer een CO2-reductie tot 49% in 2030 en het aardgasvrij opleveren en maken van woningen.
2. Toekomstbestendig wonen, door onder meer sloop en transitie van de woningvoorraad, bestrijding van leegstand en meer kansen op de woningmarkt voor kwetsbare groepen.
3. Regionale economie als versneller, door meer nadruk te leggen op de regionale omstandigheden voor het bereiken van ambities.
4. Naar een vitaal platteland, door onder meer te zorgen voor duurzame landbouw zonder ongewenste risico's voor de leefbaarheid van boeren, burgers en milieu.
5. Merkbaar beter in het sociaal domein, door onder meer extra in te zetten op de aanpak van eenzaamheid, kindermishandeling, huiselijk geweld en verwarde personen.
6. Afname van laaggeletterdheid en een verbetering van het taalniveau van migranten en werken aan arbeidsparticipatie.
7. Problematische schulden voorkomen en oplossen.
8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving, door onder meer een integrale aanpak van multi-problematiek in ondermijningsgevoelige gebieden, en het benutten van kansen door digitalisering.
9. Passende financiële verhoudingen, door onder meer toezicht te vernieuwen, totale rijksuitgaven als basis te hanteren voor een goede normeringssystematiek, en knelpunten in de fiscale regelgeving te inventariseren.
10. Overkoepelende thema's, die gaan onder meer over krimp- en grensregio's, het aansluiten van de Nationale Omgevingsvisie op de bestaande Omgevingsvisies, en samenwerking op EU-dossiers.

Dit college van B&W maakt zich sterk voor:

1. Meer woningen voor starters en senioren
2. Groen blijft groen
3. Een bruisende economie
4. Duurzaamheid en innovatie
5. Goede zorg en een vitale, toegankelijke samenleving
6. Beter bereikbaarheid
7. Toekomstbestendige voorzieningen
8. Een zelfstandig Voorschoten
9. Creatief en zorgvuldig handelen
10. Financiën op orde